

सोने खरेदी नंतर; देश प्रथम

भारतीयांना सोन्याचे आकर्षण पूर्वीपासूनच आहे. पण मोठ्या प्रमाणावर होणाऱ्या सोन्याच्या खरेदीमुळे देशाचे परकीय चलन मोठ्या प्रमाणात खर्च होत आहे. त्यामुळे आता ‘आधी देश, नंतर सोने’ हा विचार स्वीकारून जबाबदारीने गुंतवणूक करण्याची गरज निर्माण झाली आहे. भारतीय समाज आणि सोने हे एक आगळेवेगळे नाते आहे. अन्न, वस्त्र, निवारा इतकीच आम्हा भारतीयांसाठी सोनेदेखील जीवानावश्यक गरज आहे, असे अतिशयोक्तीने म्हटले जाते. सोने स्वस्त असो व महाग असो, सोने खरेदीचा ओघ फार पूर्वीपासून आपल्या देशामध्ये चालत आलेला आहे. महिलांच्या जोडीला पुरुषही ब्रेक्लेट, चैन, अंगठी, हातालेके कडे, कानातल्या बाळ्या यासाठी सातत्याने सोने खरेदी करत असतात. सध्या अमेरिका, इराण, इस्त्रायल असे युद्ध सुरु आहे. इंधनाच्या किमतीम ध्ये सातत्याने वाढ होत आहे. इंधन खरेदीसाठी परकीय चलन गरजेचे आहे. सोन्यामध्ये होत असलेली गुंततवणूक पाहता अमेरिकेकडे जात असलेले डॉलरच्या माध्यमातून परकीय चलन पाहता पंतप्रधान मोदी यांनी भारतीयांना किमान वर्षभर सोने खरेदी न करण्याचे आवाहन केले. ही मात्रा लागू पडली. सोने खरेदी ओघ आटला. सोने खरेदीनंतर, देश प्रथम हा ट्रेड वेगाने विकसित होत आहे. परकीय चलन देशाबाहेर जाण्याचे ध्येय बऱ्याच अंशी साध्य झाले. भारतीय समाजात सोन्याला केवळ मौल्यवान धातू म्हणून पाहिले जात नाही, तर तो प्रतिष्ठा, सुरक्षितता, संस्कृती आणि भाविक गुंतवणुकीचे प्रतीक मानला जातो. लग्नसमारंभ, सण-उत्सव, धार्मिक परंपरा किंवा बचतीचा पर्याय म्हणून भारतात सोन्याला विशेष महत्त्व आहे. ‘सोने म्हणजे सुरक्षित भविष्य’ अशी मानसिकता अनेक वर्षांपासून भारतीय समाजात रुजलेली आहे. त्यामुळे देशात सोन्याची मागणी सातत्याने वाढत आहे. मात्र या वाढत्या सोन्याच्या आयातीचा देशाच्या अर्थव्यवस्थेवर गंभीर परिणाम होत असल्याची चिंता आता केंद्र सरकारकडून व्यक्त केली जात आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी देशवासीयांना काही काळ सोने खरेदी टाळण्याचे आवाहन केल्याची चर्चा आर्थिक आणि सामाजिक स्तरावर सुरू झाली आहे. या आवाहनामध्ये देशाची आर्थिक स्थिती, परकीय चलनाचा तुटवडा आणि डॉलरचा वाढता दबाव ही महत्त्वाची कारणे आहेत.

भारत हा जगातील सर्वांत मोठ्या सोन्याच्या ग्राहक देशांपैकी एक मानला जातो. देशात दरवर्षी मोठ्या प्रमाणावर सोने आयात केले जाते. भारतात उत्पादित होणारे सोने अत्यल्प असल्याने बहुतांश सोने परदेशातून, विशेषतः अमेरिका आणि इतर देशांतून आयात करावे लागते. या आयातीसाठी डॉलरमध्ये पैसे द्यावे लागतात. परिणामी देशातील परकीय चलनाचा मोठा साठा सोन्याच्या खरेदीसाठी खर्च होतो. याचा थेट परिणाम भारताच्या चालू खात्यातील तुटीवर आणि रुपयाच्या मूल्यावर होतो. भारतीयांना सोन्याचे आकर्षण का आहे, याची अनेक सामाजिक आणि मानसिक कारणे आहेत. ग्रामीण भागात आजही सोने हीच सर्वांत सुरक्षित गुंतवणूक मानली जाते. शेअर बाजार, म्युच्युअल फंड किंवा डिजिटल गुंतवणूक याबाबत अजूनही अनेकांना पुरेशी माहिती नाही. त्यामुळे हातात दिसणारी आणि गरजेच्या वेळी विकता येणारी मालमता म्हणून सोन्याकडे पाहिले जाते. महिलांसाठी दागिने हे केवळ अलंकार नसून त्यात भावनिक आणि कौटुंबिक सुरक्षिततेची भावना जोडलेली असते. लग्नात मुलीला सोने देणे ही सामाजिक प्रतिष्ठेची बाब मानली जाते. अनेक कुटुंबे कर्ज काढतसुद्धा सोन्याची खरेदी करतात. यामुळे ‘सोन्याचे वेड’ ही मानसिकता समाजात अधिक दृढ होत चालली आहे. अलीकडच्या काळात सोन्याचे दर सातत्याने वाढत असूनही खरेदीत घट झालेली दिसत नाही. उलट सोन्याच्या वाढत्या किंम तीमुळे अनेकांना ते अधिक सुरक्षित गुंतवणूक वाटू लागले आहे. आर्थिक अस्थिरता, महागाई आणि जागतिक तणावाच्या काळात लोक सोने खरेदीकडे वळतात. त्यामुळे मागणी वाढतच राहते. पण देशाच्या दृष्टीने ही स्थिती चिंताजनक आहे. कारण उत्पादनक्षम क्षेत्रात गुंतवणूक होण्याऐवजी मोठ्या प्रमाणात पैसा निःक्रिय स्वरूपात सोन्यात अडकून राहतेो. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी केलेले आवाहन या पार्श्वभूमीवर महत्त्वाचे उरते. देशातील नागरिकांनी काही काळ अनावश्यक सोन्याची खरेदी टाळली, तर देशाचा मोठा परकीय चलन खर्च वाचू शकतो. भारताला कच्चे तेल, यंत्रसामग्री, तंत्रज्ञान आणि औद्योगिक उत्पादनासाठीही मोठ्या प्रमाणावर डॉलरची आवश्यकता असते. अशा वेळी सोन्यासारख्या अनुत्पादक आयातीवर होणारा खर्च कमी झाला, तर देशाचा आर्थिक समतोल सुधारण्यास मदत होऊ शकते. सोने आयात कमी झाल्यास भारताच्या परकीय चलन साठ्यावरचा दबाव कमी होईल. डॉलरची मागणी घटल्याने रुपयाचे मूळ्य स्थिर राहण्यास मदत मिळू शकते. रुपया मजबूत राहिला, तर आयात खर्च कमी होतो आणि महागाई नियंत्रणात ठेवणे सरकारसाठी तुलनेने सोपे जाते. तसेच चालू खात्यातील तटू कमी झाल्यास देशाच्या आर्थिक स्थैर्याला बळ मिळते. परकीय गुंतवणूकदारांचाही भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील विश्वास वाढतो.

जर नागरिकांनी सोन्याऐवजी बँक ठेवी, शेअर बाजार, म्युच्युअल फंड, सरकारी रोखे किंवा उद्योगांमध्ये गुंतवणूक केली, तर त्या पैशाचा उपयोग देशातील उत्पादन, रोजगार आणि उद्योगवाढीसाठी होऊ शकतो. अर्थव्यवस्थेवर पैसा फिक्त राहिल्यास विकासाला गती मिळते; परंतु मोठ्या प्रमाणावर पैसा सोन्याच्या स्वरूपात घरात किंवा लॉकरमध्ये पडून राहिला, तर त्यातून देशाच्या उत्पादन क्षमतेत कोणतीही भर पडत नाही. त्यामुळे ‘मृत गुंतवणूक’ अशी टीका अनेक अर्थतज्ज्ञ सोन्यावर करतात. सरकारने यापूर्वीही गोल्ड बॉँड योजना, गोल्ड मॉनेटायझेशन योजना यांसारख्या पर्यायांद्वारे नागरिकांना प्रत्यक्ष सोने खरेदी टाळण्याचे प्रयत्न केले होते. मात्र भारतीय समाजातील मानसिकता बदलणे हे मोठे आव्हान आहे. लोकांना सोन्यातील भावनिक सुरक्षितता अधिक महत्त्वाची वाटे. त्यामुळे केवळ सरकारी योजना जाहीर करून हा प्रश्न सुटणार नाही. त्यासाठी आर्थिक साक्षरता वाढवणे, गुंतवणुकीचे पर्याय समजावून सांगणे आणि समाजात नवीन आर्थिक विचार निर्माण करणे गरजेचे आहे.

माध्यमे, बँका, शैक्षणिक संस्था आणि आर्थिक तज्ज्ञ यांनीही यासाठी पुढाकार घेण्याची आवश्यकता आहे. ‘जास्त सोने म्हणजे जास्त सुरक्षितता’ हा समज बदलून ‘उत्पादनक्षम गुंतवणूक म्हणजे आर्थिक प्रगती’ ही भावना समाजात रुजवावी लागेल. विशेषतः तरुण पिढीला आधुनिक आर्थिक नियोजन आणि गुंतवणुकीबाबत मार्गदर्शन करणे आवश्यक आहे. याचा अर्थ असा नाही की, सोने पूर्णपणे वाईट आहे किंवा त्याची खरेदी थांबवावीच लागेल. भारतीय संस्कृतीत सोन्याचे स्थान कायम राहणार आहे. मात्र अतिरेक टाळणे आणि गरज व गुंतवणूक यामध्ये संतुलन राखणे महत्त्वाचे आहे. प्रतिष्ठा दाखवण्यासाठी किंवा सामाजिक दबावामुळे होणारी अनावश्यक सोन्याची खरेदी कमी झाली, तर त्याचा फायदा देशाच्या अर्थव्यवस्थेला होऊ शकतो. आज भारत जगातील मोठी अर्थव्यवस्था बनण्याच्या दिशेने वाटचाल करत आहे. अशा वेळी प्रत्येक नागरिकाची आर्थिक स्वच्छ देशाच्या प्रागतीशी जोडली जाते. जर नागरिकांनी विवेकाने खर्च आणि गुंतवणूक केली, तर देशाचा आर्थिक पाया अधिक मजबूत होईल.

पंतप्रधानांनी केलेले आवाहन हे केवळ सोन्याबाबत नसून देशहितासाठी जबाबदार आर्थिक वर्तन करण्याचा संदेश आहे. देशाच्या विकासासाठी सरकारच्या धोरणांसोबतच नागरिकांची मानसिकता बदलणेही तितकेच आवश्यक आहे. सोन्याविषयीचे आकर्षण कायम राहू शकते, पण त्याचे अतिरेकी वेड देशाच्या अर्थव्यवस्थेसाठी घातक ठरू शकते. त्यामुळे ‘देश प्रथम’ ही भावना ठेवून नागरिकांनी विचारपूर्वक निर्णय घेणे, हीच आजची खरी गरज आहे.

चला ! देशापुढे महाराष्ट्राच्या बचतीचा आदर्श ठेवू या!

ज्या ज्या वेळी देशावर संकट येते, त्या त्या वेळी महाराष्ट्र हा दिव्लीच्या मदतीला धावून जातो. इह्मिज्ज मदतीला सद्गद्दी धावला इह् ही महाराष्ट्राचे पहिले मुख्यमंत्री यशवंतराव चव्हाणांपासूनची आपली भूमिका आजही तितकीच जिवंत आहे. युद्ध असो, टंचाई असो, महापूर असो की महामारी-महाराष्ट्राने प्रत्येक संकटात देशाच्या पाठीशी उभे राहत मदतीचा नवा आदर्श निर्माण केला आहे. पश्चिम आशियातील वाढते तणाव आणि त्यातून निर्माण झालेल्या जागतिक आर्थिक अस्थिरतेच्या पार्श्वभूमीवर आज देश पुन्हा एका मोठ्या आव्हानासामोर उभा आहे. या संकटाचा कालावधी किती असेल हे आपल्या हातात नसले, तरी या अशा काळात संयम, शिस्त आणि बचत यामधून देशाच्या अर्थकारणाला बळ देण्याचे मोठे काम महाराष्ट्र करू शकतो.

प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांनी या संदर्भात सर्वप्रथम आवाहन केले. त्यांनी देशवासियांना केलेले आवाहन हे केवळ खर्च कमी करण्याचे नाही, तर राष्ट्रहितासाठी जीवनशैली बदलण्याचे आहे. ‘जितकी बचत, तितकी राष्ट्रसेवा’ हा संदेश त्यांनी अत्यंत स्पष्टपणे दिला आहे. अनावश्यक इंधन वापर टाळणे, सार्वजनिक वाहतुकीचा अधिक वापर करणे, ‘वर्क फ्रॉम होम’ला प्रोत्साहन देणे, स्वदेशी उत्पादनांचा स्वीकार वाढवणे, रासायनिक खतांवरील अवलंबित्व कमी करणे, ऊर्जा बचत करणे अशा अनेक बाबींवर त्यांनी भर दिला. या सूचनांचा विचार करता महाराष्ट्र शासनानेही तातडीने व्यापक उपाययोजनांची अंमलबजावणी सुरु केली आहे. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी स्वतःच्या कृतीतून या संदेशाला विश्वासाहंता दिली आहे. विधान भवनात त्यांनी स्वतः दुचाकी चालवत केलेला प्रवेश हा केवळ प्रतिकात्मक नव्हता; तो प्रशासन आणि समाजाला दिलेला स्पष्ट संदेश होता. बचत ही फक्त भाषणातली गोष्ट नसून ती आचरणात

उतरली पाहिजे. बंगळूर येथील कार्यक्रमासाठी त्यांनी खासगी वा चार्टर्ड विमानाऐवजी प्रवासी विमानाने प्रवास केला, हीदेखील स्वयं अधिक वेगाने सुरु प्रचिती होती. नेतृत्व जेव्हा स्वतः उदाहरण घालून देते, तेव्हा समाज अधिक वेगाने बदल स्वीकारतो. त्यामुळे येत्या काळात नेतृत्वाचा संदेश तळागाळापर्यंत पोहचविण्याचे कसब प्रशासनाला दाखवायचे आहे. तर अगदी गाव पातळीवरून शिस्तीत सूचनांची अंम लबाजवणी करायची आहे.

राज्याचे मुख्य सचिव राजेश अग्रवाल यांनी या पार्श्वभूमीवर संपूर्ण प्रशासकीय यंत्रणेला या परिस्थितीत काय करावे. या संदर्भातील सुस्पष्ट आदेश दिले आहेत. राज्य शासनाने जारी केलेल्या सूचनांमध्ये अनेक महत्त्वाच्या उपाययोजना समाविष्ट आहेत. शासकीय अधिकाऱ्यांचे अनावश्यक परदेश दौरे स्थगित करण्यात आले आहेत. कार्यालयीन कामासाठी वाहनांचा कमीत कमी वापर, शक्य असल्यास कारपूलिंग, सार्वजनिक वाहतुकीचा वापर आणि आठवड्यातून एक दिवस मेट्रो, लोकल किंवा बसने प्रवास करण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. या सूचनांमधून केवळ इंधन बचतच नव्हे, तर पर्यावरणपूरक जीवनशैलीचाही संदेश दिला जात आहे.

आजच्या काळात ऊर्जा बचत हीच खरी राष्ट्रभक्ती उठत आहे. शासनाने सरकारी कार्यालयांमध्ये नैसर्गिक प्रकाशाचा जास्तीत जास्त वापर करण्याचे निर्देश दिले आहेत. कार्यालयीन वेळ संपल्यानंतर दिवे, पंवे, वातानुकूलित यंत्रणा आणि संगणक बंद ठेवण्याबाबत काटेकोर अंमलबजावणी सुरू झाली आहे. वातानुकूलन यंत्रणांचे तापमान नियंत्रित ठेवण्याचा निर्णयही त्याचाच भाग आहे. प्रत्येक युनिट वीज वापरणे म्हणजे देशाच्या अर्थव्यवस्थेवरील भार कमी करणे, ही भावना आता रुजवली जात आहे.

हॅश ब्राऊन बनवण्यासाठी देखील याचा वापर केला जाऊ शकतो. वर्षानुवर्षे बटाट्याचा वापर विविध पदार्थ बनवण्यासाठी केला जात आहे. ही भाजी अनेक संस्कृती आणि देशांचे मुख्य अन्न आहे. बऱ्याच देशांमध्ये योग्य कारणांसाठी बटाटे मुबलक प्रमाणात घेतले जातात. हा दिवस दरवर्षी जगभरात सर्वात आवडत्या भाज्यांपैकी एकावर प्रकाश टाकण्यासाठी आणि बटाट्यापासून बनवल्या जाऊ शकणाऱ्या पाककृती आणि पदार्थांचा शोध घेण्यासाठी साजरा केला जातो. दक्षिण पेरू आणि बोलिव्हियाच्या वायव्य प्रदेशात बटाट्याची प्रथम लागवड ५,००० ते ८००० बीसी दरम्यान झाली, असे मानले जाते. तेव्हापासून ही भाजी बऱ्याच देशांमध्ये आणि संस्कृतींमध्ये सर्वात पसंतीची आणि मुख्य खाद्यपदार्थांपैकी एक बनली आहे. पॅनेकेक्सपासून ब्रेड रोल्सपर्यंत बटाट्याला बहुतेक पदार्थांमध्ये स्थान मिळाले आहे. बटाटे त्यांच्या पौष्टिक मूल्यासाठी देखील ओळखले जातात- हे पोषण इतर कोणत्याही अन्नपदार्थावर अवलंबून न राहता काही महिन्यांपर्यंत एखाद्या व्यक्तीला ऊर्जा प्रदान करू शकते. बटाट्यांद्वारे पुरविलेल्या कॅलरींचा स्थिर स्रोत अनेक शतके आणि देशांतील लोकांना खायला दिला आहे. बटाट्याने दक्षिण अमेरिकेत आपला प्रवास सुरू केला आणि लवकरच तो युरोप आणि देशाच्या इतर भागांमध्ये पोहोचला, जिथे तो गेला तिथे मुळ्य आहाराचा एक भाग बनला. हा विशेष दिवस साजरा करण्याचा सर्वोत्तम मार्ग म्हणजे बटाट्यांसोबत नवीन पदार्थ बनवण्याच्या शक्यतांचा शोध घेणे आणि कुटुंब आणि मित्रांसह त्याचा आनंद घेणे आहे.

जागतिक बटाटा दिवसाचा उद्देश- बटाटा दिनाचा उद्देश बटाटा एक बहुमुखी आणि प्रिय भाजी म्हणून त्याचे महत्त्व ओळखून साजरा करणे आणि त्याचा समान करणे हा आहे. जगभरातील विविध पाककृतींमध्ये बटाट्यांचे पौष्टिक मूल्य आणि त्यांचे महत्त्व याबद्दल जागरूकता वाढवणे हा यामागचा उद्देश आहे. हा दिवस लोकांना विविध समाजांम

धील बटाट्यांचा समृद्ध इतिहास आणि सांस्कृतिक प्रभाव शोधण्यासाठी आणि त्यांचे कौतुक करण्यासाठी प्रोत्साहित करतो. हे स्वयंपाकाच्या उत्साही लोकांना नवीन आणि सर्जनशील बटाटा पाककृती सामायिक करण्याची आणि शोधण्याची

ऊर्जेच्या पर्यायी साधनांवरही शासनाने विशेष भर दिला आहे. प्रधानमंत्री सूर्यघर योजनेअंतर्गत घराघरात सौरऊर्जा पोहोचवण्याचा प्रयत्न अधिक वेगाने सुरु आहे. इलेक्ट्रिक वाहनांच्या वापराला प्रोत्साहन देण्यासाठी चार्जिंग स्टेशन उभारणीस गती दिली जात आहे. पीएनजीच्या वापराला चालना देण्यासाठी मोठ्या शहरांतील हॉटेल्स आणि रेस्टॉरंट्सना प्रोत्साहन दिले जात आहे. ही केवळ बचतीची नव्हे, तर भविष्यातील शाश्वत विकासाची दिशा आहे. शासनाने डिजिटल आणि ऑनलाइन पद्धतींचा वापर वाढवण्यालाही प्राधान्य दिले आहे. मंत्रालयाय, विभागीय आणि जिल्हास्तरीय बैठका शक्य तितक्या व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे घेण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. यामुळे वेळ, इंधन आणि आर्थिक संसाधनांची मोठ्या प्रमाणात बचत होणार आहे. आजच्या तंत्रज्ञानाच्या युगात कार्यालयीन कार्यपद्धती अधिक स्मार्ट आणि मितव्ययी बनवण्याची ही योग्य वेळ आहे. बचतीचा हा विचार केवळ शासनापुरता मर्यादित राहता कामा नये. समाजातील प्रत्येक घटकाने त्यात सहभाग घेणे आवश्यक आहे. घरातील अनावश्यक वीज वापर कमी करणे, खासगी वाहनाऐवजी सार्वजनिक वाहतूक वापरणे, स्थानिक आणि स्वदेशी वस्तूंना प्राधान्य देणे, अन्नाची नासाडी टाळणे, पाण्याचा संयमाने वापर करणे, या छोट्या वाटणाऱ्या गोष्टींचा एकत्रित परिणाम मोठा असतो. राष्ट्रनिर्मिती ही फक्त सरकारी जबाबदारी नसून प्रत्येक नागरिकाचे कर्तव्य आहे, ही जाणीव आता अधिक दृढ करण्याची वेळ आली आहे.

कृषी क्षेत्रातही बचत आणि शाश्वततेचा विचार पुढे येत आहे. रासायनिक खतांचा अतिरेक कमी करून नैसर्गिक आणि संद्रिय शेतीला प्रोत्साहन देण्यावर शासनाचा भर आहे. माती परिष्करण, पिकनिहाय खतांचा वापर आणि योग्य कृषी

अन्न सुरक्षा, पोषण, शाश्वत शेती आणि आर्थिक संधींमध्ये बटाट्याची महत्त्वपूर्ण भूमिका

बटाटा पिकाची लागवड पुणे, सातारा, नाशिक, अहमदनगर, बीड, औरंगाबाद आणि नागपूर या जिल्ह्यात केली जाते. बटाट्यामध्ये प्रथिने, चुना, फॉस्फरस या सारखी खनिजे, ब आणि क जीवनसत्त्वे भरपूर प्रमाणात असतात. बटाट्याचा उपयोग खाद्य पदार्थांशिवाय अनेक उद्योगधंद्यात मोठ्या प्रमाणात होतो. बटाटा हे थंड हवामानातील पिक आहे. या पिकास सरासरी १६ ते २१ सेल्सिअस तापमान लागते. पिकाच्या सुरवातीच्या काळात २४ सेल्सिअस पोषक असून बटाटे पोसण्याच्या काळात २० सेल्सिअस तापमान अनुकूल असते. बटाटे लागवडीच्या वेळी उष्ण हवामान व बटाटे पोसण्याचे वेळी थंड हवामान या पिकास पोषक असते. मध्यम ते हलक्या गाळाच्या जमिनीत बटाट्याची लागवड चांगल्या रितीने करता येते. जमीन कसदार भुसभुशीत व उत्तम निचऱ्याची असावी. जमिनीचा सामू ६ ते ८च्या दरम्यान असावा. जमीन नांगरणी २० ते २५ सेंमी नांगरली जाते. १ महिनाभर जमिनीस उन्हाची ताप देणे आवश्यक असते. पुन्हा १ आडवी नांगरणी केली जाते. टेकळे फोडण्यासाठी व जमीन समपातळीत आणण्यासाठी कुळवाच्या दोन तीन पाळ्या देऊन जमीन भुसभुशीत करतात, जमिनीत हेक्टरी ५० गाड्या चांगले कुजलेले शेणखत पसरले जाते. बटाट्याची लागवड खरीप हंगामात जून, जुलै महिन्यात करतात व रब्बी हंगामात ऑक्टोंबर, नोव्हेंबर महिन्यात करतात. बटाटा वाण- जात प्रकार-

कुफरी लवकर - ही ६५ ते ८० दिवसात तयार होणारी जात असून खरीप व रब्बी हंगामात घेतली जाते. या जातीचे बटाटे पांढरे शुभ्र आकर्षक व मोठे असतात. या जातीचा बटाटा साठवणुकीत चांगला टिकतो. हेक्टरी उत्पादन २०० ते २५० किंटल असते. कुफरी चंद्रमुखी - ही जात ९० ते १०० दिवसात तयार होते. या जातीचे बटाटे लांबट गोल व फिकट पांढरे असतात. साठवणुकीस ही जात उत्तम आहे. हेक्टरी उत्पादन २५० किंटल पर्यंत मिळते. कुफरी सिंदुरी - ही जात १२० ते १३५ दिवसात तयार होते. या जातीचा रंग फिकट तांबडा असून बटाटे मध्यम व गोल आकारचे असतात. ही जात साठवणुकीस उत्तम आहे. हेक्टरी उत्पादन ३०० किंटल पर्यंत मिळते. या शिवाय कुफरी बादशाह, कुफरी कुबेर, कुफरी ज्योती, अलंकार, कुफरी चमत्कार या जाती लागवडीस योग्य आहेत.

बटाटा, ज्याचे नाव स्पॅनिश शब्द पर्टॅटापासून आले आहे, जगातील सर्वांत सामान्य भाज्या आणि सर्वांत महत्त्वाचे पिकांपैकी एक आहे. बटाटा ही एक अष्टपैलू भाजी आहे. हे मंश केलेले बटाटे तांदूळ आणि परंटासोबत खाण्यास मदत करते, परंतु स्कॅन्स आणि नाश्ट्याच्या डिशासाठी पॅंटीज आणि

छत्रपती संभाजीनगर, दि. २९ (प्रतिनिधी) - येथे ऑल इंडिया बंजारा टायगर्सचे संस्थापक तथा राष्ट्रीय अध्यक्ष अॅड. अशोक राठोड यांनी बंजारा समाजाच्या विविध

प्रलंबित मागण्यांसाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर १८ मे पासून आमरण उपोषण छेडले आहे. त्यांच्या या आमरण उपोषणाला समाजाच्या प्रत्येक घटकाने पाठिंबा दिला आहे. जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर आयोजित या आंदोलनात समाजाच्या

आरक्षण, आर्थिक विकास, शिक्षण

आणि तांडा विकासाशी संबंधित अनेक महत्त्वाच्या मागण्या शासनापुढे उपोषणाच्या माध्यमातून मांडण्यात आल्या.

आंदोलनकर्त्यांनी बंजारा समाजाला

व्यवस्थापन याद्वारे खर्च कमी करताना उत्पादनक्षमता टिकवण्याचा प्रयत्न सुरू आहे. ग्रामीण अर्थव्यवस्था मजबूत राहिली तर देशाची आर्थिक घडीही अधिक सक्षम राहते, हे महाराष्ट्र जाणतो. त्यामुळे महाराष्ट्राने सुरुवात केली आहे. यातून एक घडी बसेल. यासाठी सर्वसामान्य नागरिकांचा प्रतिसाद महत्त्वाचा आहे.

महाराष्ट्राची परंपरा ही फक्त संघर्षाची नाही, तर संकटावर मात करत देशाला दिशा देण्याची आहे. सहकार चळवळ असो, उद्योगधंद्यांची प्रगती असो किंवा सामाजिक बांधिलकी, महाराष्ट्राने नेहमीच देशाला आदर्श दिला आहे. आज पुन्हा एकदा तशीच वेळ आली आहे. बचत, संयम आणि जबाबदारी या तीन सूत्रांवर महाराष्ट्र चालला, तर देशासमोर एक नवा आदर्श उभा राहू शकतो.

आज गरज आहे ती केवळ घोषणांची नाही, तर कृतीची. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वाखाली राज्य शासनाने सुरू केलेली ही मोहीम प्रत्येक नागरिकापर्यंत पोहोचली पाहिजे. गावपातळीपासून शहरांपर्यंत, विद्यार्थ्यांपासून अधिकाऱ्यांपर्यंत आणि शेतकऱ्यांपासून उद्योगजगतापर्यंत सर्वांनी या बचतीच्या यज्ञात आपला सहभाग नोंदवला, तर महाराष्ट्र पुन्हा एकदा देशासाठी प्रेरणास्थान ठरेल.

कारण संकटे येत राहतात: पण संकटाच्या काळात देशासाठी उभा राहणारा महाराष्ट्र हा नेहमीच अधिक मोठा दिसतो. महाराष्ट्राचे दातूत्व जसे मोठे आहे, तसेच राज्याचे कर्तृत्व आणि जबाबदारीही महत्त्वाची आहे. अशा परिस्थितीत एक जबाबदार भारतीय म्हणून पुढे येऊ या ! प्रधानमंत्री नरेंद्र म ंदेी, मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या आवाहनाला प्रतिसाद देवूया ! देशाला आत्मनिर्भर आणि आणखी मजबूत करया !

- प्रवीण टाके

०X३-१X२५ मी. उंच वाढते आणि त्याचे खोड जमिनीलगत पसरते. रोपाची मुळे आंगतुक, मुख्य खोडाच्या पेरावर व जमिनीलगतच्या थरात वाढणारी असतात. खोड लहान, मऊ, जांभळ्या-हिरव्या रंगाचे, त्रिकोणाकृती व पोकळ असते. याच्या शाखांना भूस्तरिका म्हणतात व त्या जमिनीलगत वाढतात. त्यांच्या टोकाला अन्नसंचय झाल्यामुळे ते खोड फुगते आणि मोठे होते. हे फुगलेले खोड म्हणजे बटाटा. बटाट्यावरील डोळे म्हणजे पेरावरील कक्षस्थ कलिका आहेत. बटाट्याची साल पातळ, फिकट पिवळी, क्वचित लाल किंवा जांभळी असते. पाने सुयुक्त, लवदार व फिंचाकृती असून टोकाची पर्णिका मोठी असते. फुले पांढरी व विविधरंगी असून वळ्वरीत येतात. पांढरी फुले असलेल्या क्षुपाचे बटाटे पांढऱ्या सालीचे असतात, तर रंगीत फुलांच्या बटाट्यांची साल गुलाबी, लाल, निळी किंवा जांभळी असते. मूटफुळे हिरवी, गोलसर १X५-२X५ सेंमी. व्यासाची असून त्यांत अनेक कचऱ्या बिया असतात. त्या बिया विषारी असतात. जगात सर्वत्र मिळून बटाट्याचे सु. ५,००० वाण आहेत. त्यापैकी सु. ३,००० वाण पेरू, चिली, बोलिव्हिया, एकादोर आणि कोलंबिया या देशांत दिसून येतात.

सो. ट्यूबूरोजी ही जाती आणि तिच्यापासून तयार केलेले आधुनिक वाण यांचीच लागवड जगात मोठ्या प्रमाणावर केली जाते. बटाट्याची लागवड शाकीय पद्धतीने म्हणजे ग्रंथिकोडाचे तुकडे लावून करतात. प्रत्येक तुकड्यावर किमान दोन डोळे असावे लागतात. चीनमध्ये बटाट्याची लागवड सर्वाधिक केली जात असून त्यानंतर भारत, रशिया, युक्रेन आणि अमेरिकेची संयुक्त संस्थाने या देशांचा क्रम लागतो. बटाट्यात ७५ टक्के पाणी आणि २० टक्के स्टार्च हे दोन मुख्य घटक आहेत. याशिवाय त्यात काही प्रथिने, कॅल्शियम, क जीवनसत्त्च आणि ब समूह जीवनसत्त्वांपैकी निअॅसीन असते. बटाटा हे लवकर पचणारे अन्न आहे. बटाटा उकडून किंवा तळून त्यापासून वेगवेगळे अन्नपदार्थ बनविले जातात. भारतात बटाट्यापासून तयार केलेले वडे, भाजी आणि वेफर मोठ्या प्रमाणावर खाद्ये जातात. उकडलेल्या बटाट्याची बारी करणारी उपचार पद्धतीत भाजलेली जखम बरी करण्यासाठी लावतात. बटाट्यातील स्टार्चाचा उपयोग वस्त्र-उद्योगात तसेच व्होडका हे मद्य तयार करण्यासाठी होतो.

!! आंतरराष्ट्रीय बटाटा दिनानिमित्त समस्त शेतकरी बांधवांना हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा जी !!

- संकलन व सुलेखन -
शेतकरीपुत्र- श्री कृष्णकुमार आनंदी- गोविंदा निकोडे गुरूजी.
रामनगर वॉर्ड, गडचिरोली जि. गडचिरोली.
फक्त दूरभाष- ९६९९८३६७१७.

आंदोलकांनी केली. थकीत कर्ज माफी, नवीन कर्ज योजना, तसेच बोगस जात प्रमाणपत्रधाराकांवर कठोर कारवाई करण्याची मागणीही निवेदनातून करण्यात आली. आंदोलनाचे नेतृत्व ऑल इंडिया बंजारा टायगर्सचे संस्थापक तथा राष्ट्रीय अध्यक्ष अॅड. अशोक राठोड हे करत आहे. समाजाच्या न्याय्य मागण्या तातडीने मान्य न झाल्यास राज्यभर तीव्र आंदोलन छेडण्याचा इशाराही यावेळी देण्यात आला.

ईद-उल-अजहा(बकरी ईद) बाबत समज गैरसमज... इंजिनिर वहिद यांच्या लेखणीतून...!

छत्रपती संभाजीनगर, दि. २९ (प्रतिनिधी) - बकरी ईद -सणाला हल्ली काही जातीवादी मानसिकतेचे लोक हे सामाजिक विषमतेच्या दृष्टिकोनातून बघत असताना दिसू लागले ही एक वास्तवाविकता असून शोकांतिका सुद्धा आहे. आश्चर्यकारक आहे.

भारत हा विविध धर्म, संस्कृती आणि परंपरांचा देश आहे. येथे प्रत्येक धर्माचा सण केवळ त्या समाजापुरता मर्यादित नसून सामाजिक ऐक्य, बंधुभाव आणि मानवतेचा संदेश देणारा असतो. मुस्लिम समाजातील पवित्र आणि महत्त्वपूर्ण सणांपैकी एक म्हणजे ईद-उल-अजहा. फक्त भारतातील ग्रामीण भागात या सणाला बकरी ईद म्हणून संबोधले जाते.

तीन धर्मांचे प्रेषित (यहूदी, ख्रिशन, इस्लाम) यांनी १५००० वर्षांपूर्वी भगवंताच्या आज्ञा होती म्हणून कुर्बानी दिली तेव्हापासून कुर्बानी दिली जाते.भगवंतप्रेषित इब्राहिम अले सलाम ज्यांना यहूदी (इसाईली) धर्माचे लोक प्रेषित मानतात, ख्रिशन व मुस्लिम धर्माचे लोक सुद्धा प्रेषित मानतात त्याचे कारण ही सिद्ध व सत्य आहेत ते असे की त्याच्या ४० पिढ्या यहूदी धर्माचे पालन करायचे नंतर ४१ व्या पिढीत येशू ख्रिस्त यांनी जन्म घेतला. ख्रिश्चन धर्म उदयास आला. जगभरात मोठी फूट झाली. काही मूर्तिपूजक गट निर्माण झाला. (मुख्यत्वे अरबी राष्ट्रातील). ते सुद्धा आपल्या मूर्ती समोर कुर्बानी द्यायचे.. परत ४० पिढ्या नंतर ४१व्या मूर्तिपूजक पिढीत प्रेषित मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैव सल्लम यांनी जन्म घेतला व अरब राष्ट्रात इस्लाम धर्माची स्थापना केली.ईद उअजी जुराहा चा दीनी कुर्बानी ही प्रथा असून कुर्बानी म्हणजेच ईद साजरी करणे असे नव्हे. प्रथम प्रेषित इब्राहिम ते अंतिम प्रेषित मुहम्मद (स. अ.स.)ते आजपर्यंत असा १५००० वर्षांचा कुर्बानी प्रथेचा आस्था प्रवास आहे. काही लोकांनी या सणाकडे केवळ प्राण्यांच्या कुर्बानीच्या दृष्टिकोनातून पाहण्यास सुरुवात केली. परिणामी समाजात टीका, गैरसमज दिसतात. परंतु प्रत्यक्षात ईद-उल-अजहाचा मूलभूत संदेश हा त्याग, श्रद्धा, आज्ञापालन आहे. हा सण केवळ कुर्बानी पुरता मर्यादित नसून माणसाने आपल्या स्वार्थ, अहंकार, वाईट प्रवृत्ती आणि लोभावर मात करण्याचा संदेश देतो.

ईद-उल-अजहा म्हणजे नेमके काय? हे समजून घेणे महत्त्वाचे आहे. अजहा या अरबी शब्दाचा अर्थ आहे. त्याग किंवा बलिदान. ईद-उल-अजहा हा यहूदी ख्रिशन इस्लाम धर्मा नुसार, अल्लाहने पैगंबर इब्राहिम यांची परीक्षा घेतली. त्यांना आपल्या अत्यंत प्रिय मुलाचा त्याग करून एकांतवास मध्ये मुलाला आणून त्याची कुर्बानी करा असा आदेश दिला. ते पालन करतात किंवा नाही याची परीक्षा होती. त्यांनी लहान मुलाला कुर्बानी साठी सांगितलेल्या

जागी आणले त्यावेळेस त्यांना हातात सूई घेऊन मुलाच्या मानेवर सूरी चालवीण्याचे आदेशीत होताच त्यांचे हाथ थरथरू लागले पण त्यांनी देव आदेश पालन म्हणून सूरी चालविली त्यावेळेस चमत्कार झाला त्याच्या मुलाच्या ठिकाणी बकरा कुर्बान झाला आणि डोळ्याला पट्टी बांधलेला मुलगा सुरक्षित राहिला. हा प्रसंग मानवाला शिकवतो की ईश्वरनिष्ठा, आणि सर्वोच्च समर्पण हे जीवनातील अंतिम सत्य आहे.

ईद-उल-अजहाच्या वेळी बकरीची कुर्बानी देतात म्हणून सामान्य बोलचालीत बकरी ईद हे नाव रूढ झाले. गादीची बैलाची कुर्बानी करण्यासाठी कोठेही उल्लेख नाही ती केलीच तर दुय्यम मानली जाते कारण प्रेषित इब्राहिम यांच्या दैवीक चमत्कारच्या वेळेस दुम्बा (बकरा) ची कुर्बानी झाली.

परंतु हे लक्षात घेणे महत्त्वाचे आहे की, ईद-उल-अजहा म्हणजे केवळ मांसाहार किंवा प्राण्यांची कत्तल असा संकुचित अर्थ नसून प्रेषित इब्राहिम यांनी भगवान आज्ञा पालनास्तव जी त्यागाची तयारी दर्शविली त्याची आठवण करणे हा आहे.

जसे दिवाळीचा अर्थ फक्त फटाके नसतो, होळीचा अर्थ फक्त रंग नसतो किंवा गणेशोत्सवाचा अर्थ फक्त मिरवणूक नसतो; त्याचप्रमाणे ईद-उल-अजहाचाही अर्थ फक्त कुर्बानी नाही.फक्त २५ ते ३०%लोक आप आपल्या आर्थिक परिस्थिती नुसार कुर्बानी देतात. निसर्ग प्राणी समतोल अभ्यास व संशोधन, कोलकता या संस्थे च्या अहवाला नुसार दर रोज जी मांसाहार गरज भागवीण्यासाठी भारतात दर रोज १. २ ते १.५ लाख बकरे कापले जातात. बकरा उद्योग मध्ये भारतात दररोज ३०० कोटी ची उलाढाल होते.

लोकसंख्या १४० कोटी पैकी मांसाहार करणारे ७५ कोटी जनतेपैकी १५ कोटी मुस्लिम आहेत. जर भारतात मांसाहार गरज भागविण्यासाठी महिन्याकाठी ५० लाख बकरे कापली जात असतांना ईद च्या दिवशी धार्मिक विधि कुर्बानी साठी कापल्या जाणाऱ्या २० ते २५ लाख बकरा कुर्बानीच्या विरोधात राजकीय रंग देण्याचा प्रयत्न का? या मध्ये राजकारण निर्माण करून काही राजकीय पार्टी केवळ द्वेष निर्माण करीत आहे.

कष्टाच्या रक्तमत्तून बकरा खरेदीकरण कुर्बानी करणाऱ्या मुस्लिम लोकांबाबत जे तिरस्कार जातीभेद निर्माण करतात त्यांनी स्वतःच्या मनाला प्रश्न विचारावा केवल मुस्लिमच मरण खातात का?भारतातील जवळपास ३०० जत्रेमध्ये सुद्धा कंदोरी (कुर्बानी) दिली जाते मग बकरी ईद सणाबाबत सोशलमीडिया वर जातीवादी भूमिका का?

-इंजि. शेख वहीद
(छत्रपती संभाजीनगर)

महाराष्ट्र केवळ भारतातच नव्हे तर जगात एआयचे नेतृत्व करेल; मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

मुंबई, दि. २९ (प्रतिनिधी) - महाराष्ट्र एआय क्रांतीचे नेतृत्व करण्यासाठी अत्यंत सक्षम स्थितीत आहे. मुंबईची आर्थिक ताकद, तंत्रज्ञान कौशल्य, मजबूत स्टार्टअप परिसंस्था आणि नवतंत्रज्ञान स्वीकारण्याची तयारी यामुळे आगामी काळात महाराष्ट्र केवळ भारतातच नव्हे तर जगात एआयचे नेतृत्व करेल, असा विश्वास मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी येथे व्यक्त केला.मुंबईतील बीकेसी येथे 'मुंबई टेक विक २०२६' चे मुख्यमंत्री फडणवीस यांच्या हस्ते उद्घाटन करण्यात आले.

याप्रसंगी घेण्यात आलेल्या मुलाखतीत मुख्यमंत्र्यांनी दिलखुलास उत्तरे दिले. या कार्यक्रमाला मुंबईच्या महापौर रितू तावडे, मुंबई मनपा आयुक्त अश्विनी भिडे, महानगर आयुक्त डॉ.संजय मुखर्जी, तसेच प्रशासकीय अधिकारी, उद्योजक, स्टार्टअप संस्थापक, गुंतवणूकदार आणि जागतिक तंत्रज्ञान कंपन्यांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.महाराष्ट्र शासनाने १० हजार कोटी रुपयांची एआय गुंतवणूक, दीड लाख रोजगार निर्मिती, सहा 'सेंटर ऑफ एक्सलन्स' आणि विशेष 'एआय इनोव्हेशन क्षेत्रे' उभारण्याचे उद्दिष्ट निश्चित केले असल्याचे सांगून मुख्यमंत्री फडणवीस अधिकारी, एआय क्षेत्रातील संशोधन आणि नवकल्पनांना चालना देण्यासाठी राज्य सरकार 'कम्युट-अॅज-अ-सर्व्हिस' सुविधा निर्माण करत आहे. त्याद्वारे नवउद्योजक आणि संशोधकांना २ हजार जीपीयू उपलब्ध करून

देण्यात येणार आहेत. उच्च क्षमतेच्या कम्युटिंग सुविधा परवडत नसल्यास नवकल्पना थांबते. त्यामुळे महाराष्ट्र शासन थेट पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देत आहे.

मुख्यमंत्री फडणवीस पुढे म्हणाले की, सरकार फक्त धोरणात्मक चौकट तयार करू शकते; पण खरी स्टार्टअप परिसंस्था संस्थापक आणि उद्योजक घडवतात. डिसेंबर २०२२ मध्ये टेक उद्योजकांच्या संघटनेची संकल्पना प्रथम मांडण्यात आली होती, त्यावेळीच त्यांच्या कामातील ऊर्जा आणि दृष्टी पाहून हा उपक्रम मोठा होईल, असा विश्वास वाटला.आता प्रत्येक वर्षी अधिकाधिक संस्थापक, गुंतवणूकदार आणि जागतिक कंपन्या महाराष्ट्राशी जोडल्या जात आहेत. सलग तीन वर्षे महाराष्ट्र हा गुंतवणूक आणि स्टार्टअप संख्येनुसार देशातील अग्रगण्य राज्य ठरले आहे, असे मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सांगितले.

देशभरातून आणि विदेशातून मुंबई टेक वीकमध्ये सहभागी झालेल्या

समाजात शांतता, बंधुता आणि शिक्षणातूनच खरी समानता निर्माण होऊ शकते - प्रवीण बागडे

नागपूर, दि. २९ (प्रतिनिधी) - लष्करीबाग येथील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मिशन सभागृहात शनिवार, दि. २३ मे २०२६ रोजी बहुजन हिताय संघाची ४७१ वी सामाहिक सभा उत्साहात संपन्न झाली. सभेच्या अध्यक्षस्थानी सामाजिक न्याय विभागाचे माजी उपायुक्त मा. आयु. संजीव गाडे हे होते. प्रमुख अतिथी म्हणून प्रशासनिक अधिकारी, साहित्यिक, लेखक व कवी मा. आयु. प्रवीण बागडे उपस्थित होते, तर विशेष अतिथी म्हणून मा. आयु. अशोक बागुल यांनी उपस्थिती दर्शविली.

कार्यक्रमाची सुरुवात तथागत गौतम बुद्ध व भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रतिमेस पुष्प अर्पण करून त्रिशरण, पंचशील आणि बुद्धवंदनेने

करण्यात आली. बौद्धाचार्य देविदास राऊत यांनी आनापानसती ध्यानाचे मार्गदर्शन केले.

प्रमुख अतिथी प्रवीण बागडे यांनी उपस्थितांकडून बावीस प्रतिज्ञा वदवून घेतल्या. आपल्या मनोगतात प्रवीण बागडे यांनी समाजात शांतता, बंधुता आणि सामाजिक एकात्मता प्रस्थापित करण्याची आवश्यकता अधोरेखित केली.

'शिक्षणामुळेच खरी सामाजिक समानता निर्माण होऊ शकते,' असे प्रतिपादन करत त्यांनी शिक्षण क्षेत्रातील वाढत्या बाजारीकरणाबाबत चिंता व्यक्त केली. त्यांच्या सामाजिक, साहित्यिक व प्रबोधनात्मक कार्याचा गौरव संस्थेच्या वतीने स्मृतिचिन्ह देऊन करण्यात आला.

स्टार्टअपस आणि तंत्रज्ञान कंपन्यांना उदेशून मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी महाराष्ट्रात गुंतवणुकीचे आवाहन केले. आणि ते म्हणाले इतंत्रज्ञान आणि एआय क्षेत्रात काम करणाऱ्यांसाठी हा सर्वोत्तम काळ आहे आणि महाराष्ट्र ही सर्वोत्तम कार्यभूमी आहे. येथे आधीच सक्षम परिसंस्था तयार झाली आहे. महाराष्ट्रासाठी काम करा, भारतासाठी काम करा आणि जगासाठी नवकल्पना घडवा.

राज्य शासन केवळ इनक्युबेशन आणि अॅक्सेलरेशनपुरते मर्यादित नसून 'फंड ऑफ फंड्स'च्या माध्यमातून गुंतवणूक सहाय्यही देत आहे. शासन भागीदार म्हणून तुमच्या सोबत उभे राहण्यास तयार आहे, असे आश्वासनही मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी दिले. राज्य शासनाच्या विविध विभागांमध्ये एआयच्या वाढत्या वापराची उदाहरणे देताना मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी 'महा-विस्तार' या शेतकरी अॅपचा विशेष उल्लेख केला. हे शेतकऱ्यांसाठी एक 'वन स्टॉप सोल्युशन' आहे. भारत एआय परिषदेत केंद्र सरकारने त्याला देशातील सर्वोत्तम शेतकरी उपाय म्हणून गौरविले आहे. आता 'इंडिया-विस्तार' संकल्पना त्याच धर्तीवर विकसित होत आहे. तसेच बांधकाम परवानगी प्रक्रियेत एआय आधारित प्रणालीमुळे पारदर्शकता आणि कार्यक्षमता वाढणार असल्याचे त्यांनी सांगितले.

गुन्हे तपास आणि न्यायप्रक्रियेसाठी तयार करण्यात आलेल्या 'क्राईम

ओएस' प्लॅटफॉर्मचा उल्लेख करताना मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले की, या प्रणालीमुळे तपास, चार्जशीट तयार करणे आणि न्यायालयीन प्रक्रिया अत्यंत वेगवान होणार आहे. पूर्वी १५ हजार पानांच्या आरोपपत्रासाठी तीन-चार महिने लागत; आता एआयमुळे ते दहा-बारा दिवसांत शक्य होणार आहे.वैद्यकीय विमा योजनातील गैरव्यवहार शोधणे, एचआर स्टॅकद्वारे शासकीय मनुष्यबळ व्यवस्थापन सुधारणे, वाहतूक नियंत्रण, आपत्ती व्यवस्थापन आणि निगराणी व्यवस्था यांसारख्या क्षेत्रांतही एआयचा प्रभावी वापर सुरू आहे. राज्य सरकारने विविध विभागांसाठी ५० एआय इंजिन विकसित करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले असल्याची माहितीही मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी यावेळी दिली.

एआयच्या वेगवान विस्तारासोबत निर्माण होणाऱ्या 'डीपफेक', डेटा सुरक्षा आणि विश्वासाहर्तेच्या प्रश्नांवर बोलाताना मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सांगितले की, इपॅथिकल एआयहून हीच राज्याच्या धोरणाची मध्यवर्ती संकल्पना आहे. एआय सर्वांसाठी उपलब्ध असला पाहिजे. तो केवळ मोठ्या कंपन्यांचा विशेषाधिकार राहता कामा नये. एमएसएमईनाही त्याचा लाभ मिळायला हवा, तसेच एआयमध्ये मानवी हस्तक्षेप आणि मानवी मूल्ये केंद्रस्थानी असणे आवश्यक आहे. असेही प्रतिपादन मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी यावेळी केले.

निम्मे मंत्रालय एअर इंडियाच्या इमारतीत होणार स्थलांतरित

मुंबई, दि. २९ (प्रतिनिधी) - मंत्रालयातील वाढती गर्दी आणि जागेअभावी विविध शासकीय विभागांसाठी आसपासच्या इमारतींचे भाडे भरताना तिजोरीवर पडणारा दरबर्षीचा २०० कोटींचा बोजा आता कायमचा थांबणार आहे. नरिमन पॉईंट येथील समुद्रकिनाऱ्यालगत असलेली एअर इंडियाची २३ मजली इमारत अखेर महाराष्ट्र सरकारच्या ताब्यात येण्याचा मार्ग मोकळा झाला असून, यासाठी वित्त विभागाने १ हजार ६०१ कोटी रुपयांचा निधी सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे वर्ग केला आहे. ही खरेदी प्रक्रिया पूर्ण होताच मंत्रालयातील जवळपास निम्मी कार्यालये या इमारतीत स्थलांतरित केली जाणार आहेत. समुद्रकिनाऱ्यालगतच्या या आलिशान इमारतीमधील 'सी व्ह्यू' (समुद्र दर्शन) असणाऱ्या केबिन्स आपल्याच पदरता पाडून घेण्यासाठी आतापासूनच अनेक बड्या मंत्र्यांनी जोरदार लांबिंग सुरू केले आहे.गेल्या काही वर्षांपासून एअर इंडियाच्या इमारत खरेदीचा प्रस्ताव विविध कारणांमुळे प्रलंबित होता. मात्र, आता या प्रक्रियेला क्मालीचा वेग आला आहे. सार्वजनिक बांधकाम खात्याच्या मुंबई इलाखा शहर विभागाने कायदेशीर बाबी पूर्ण करण्यासाठी विशेष कायदा सल्लागाराची नेमणूक केली असून, खरेदी खताचा अंतिम मसुदा विधी व न्याय विभागाकडे मंजुरीसाठी पाठवण्यात आला आहे. पुढील आठवडाभरात 'ए. आय. असेट हॉल्डिंग कंपनी'सोबत अंतिम खरेदी करार संपन्न होणार असून, त्यानंतर अधिकृतपणे ही इमारत राज्य सरकारकडे हस्तांतरित केली जाईल. न्यूरॉर्कमधील नामांकित वास्तूविशारद जॉन बर्गी यांनी डिझाइन केलेली आणि १९७४ मध्ये राज्य सरकारच्याच जमिनीवर उभारण्यात आलेली ही वास्तू नरिमन पॉईंट परिसरातील प्रमुख आकर्षण आहे. या २३ मजली इमारतीमुळे शासनाला तब्बल ४६ हजार ४७० चौरस मीटरची प्रशस्त जागा उपलब्ध होणार आहे. सध्या मंत्रालयात मंत्र्यांच्या दारुणांसाठी आणि अभ्यागतांसाठी जागा अत्यंत उपुरी पडत आहे. एअर इंडियाच्या इमारतीतून अरबी समुद्राचा नयनरम्य परिसर दिसत असल्याने, स्वतःचे कार्यालय या इमारतीत

हलवण्यासाठी अनेक मंत्र्यांनी मुख्यमंत्र्यांकडे आणि सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे मोर्चेबांधणी सुरू केली आहे. भाड्यापोटी जाणारे २०० कोटी वाचणार मंत्रालयातील जागेच्या टंचाईमुळे सध्या राज्य सरकारचे अनेक महत्त्वाचे विभाग फोर्ट आणि नरिमन पॉईंट परिसरातील खासगी इमारतींमध्ये भाड्याने चालवले जात आहेत. यासाठी सरकारला दरवर्षी २०० कोटी रुपयांहून अधिक भाडे मोजावे लागते. हा विनाकारण होणारा खर्च वाचवण्यासाठी मुख्य सचिवांनी ही इमारत लवकरात लवकर ताब्यात घेण्यासाठी विशेष पाठपुरावा केला होता, ज्याला आता यश आले आहे.

'महाव्हिस्टा' प्रकल्पाला गती मिळणार एअर इंडियाची इमारत ताब्यात आल्यानंतर राज्याच्या बहुप्रतिक्षित 'महाव्हिस्टा' प्रकल्पाला मोठी गती मिळणार आहे. नवी दिल्लीतील 'सेंट्रल व्हिस्टा'च्या धर्तीवर मुंबईतही मंत्रालय, विधानभवन, मंत्र्यांचे बंगले आणि शासकीय अधिकाऱ्यांची निवासस्थाने या सुमारे १५ एकर परिसराचा पुनर्विकास करून अत्याधुनिक 'महाव्हिस्टा' प्रकल्प साकारण्याचा महायुती सरकारचा मानस आहे.२०२९ च्या आगामी निवडणुकांपूर्वी राज्यातील मतदारांसोपांची पुनर्रचना होणार असल्याने विधानसभा आणि विधानपरिषदेतील आमदारांची संख्या वाढणार आहे. विद्यमान विधानभवन इमारतीत नवीन आमदारांसाठी जागा अपुरी पडणार असल्याने तिथे फारसे बदल करणे शक्य नाही. त्यामुळे महाव्हिस्टा' अंतर्गत नवे अत्याधुनिक विधानभवन, भव्य प्रशासकीय भवन (मंत्रालय), मंत्र्यांसाठी उत्तुंग निवासी टॉवर आणि प्रशस्त वाहनतळ उभारले जाणार आहे. नवीन सीआरझेड नियमानुसार इमारतींच्या उंचीची अडचण येणार नसल्याने या जागेचा पुरेपूर वापर केला जाईल. या महाप्रकल्पाचे बांधकाम सुरू असताना मंत्रालयात कामकाज विस्कळीत होऊ नये, यासाठी तात्पुरती सोय म्हणून एअर इंडियाची ही नवनिर्वाचित इमारत अत्यंत महत्त्वपूर्ण ठरणार आहे.

दृश्यम ३ चा बॉक्स ऑफिसवर धूमधडाका; अवघ्या ४८ तासांत ६ सिनेमांना मागे टाकत केली रेकॉर्डब्रेक कमाई

मुंबई, दि. २९ (प्रतिनिधी) - दृश्यम ३ ने रिलीज होताच बॉक्स ऑफिसवर वादळ निर्माण केले आहे. (मोहनलाला) यांच्या या बहुप्रतिक्षित चित्रपटाला प्रेक्षकांकडून तुफान प्रतिसाद मिळाला आहे. अवघ्या दोन दिवसांत सिनेमाने कमाईचे अनेक विक्रम मोडले आहेत. सस्पेन्स, थ्रिल आणि दमदार स्टोरी लाईनमुळे प्रेक्षकांनी चित्रपटाला डोक्यावर घेतले आहे. दिग्दर्शक जीतू जोसेफ यांच्या या चित्रपटाची रिलीज होण्यापूर्वीच जोरदार चर्चा रंगली होती. अॅडव्हान्स बुकिंगमध्येही सिनेमाने दमदार प्रतिसाद मिळवला होता.

दोन दिवसांत किती कमाई?
पहिल्याच दिवशी दृश्यम ३ ने १५.८५ कोटी रुपयांची शानदार ओपनिंग केली आहे. दुसऱ्या दिवशी कमाईत किंचित घट झाली असली, तरी चित्रपटाने ११.०५ कोटी रुपयांचे नेट कलेक्शन केले. रिपोर्टनुसार, दोन दिवसांत चित्रपटाचे भारतातील कलेक्शन २६.९० कोटी रुपयांवर पोहोचले आहे, तर

ग्राॅस कलेक्शन ३१.१८ कोटी रुपये झाले आहे.

विदेशातही मोहनलालचा दबदबा
भारतात कमाईत थोडी घसरण झाली असली, तरी परदेशात मात्र सिनेमाचा जलवा कायम आहे. दुसऱ्याच दिवशी चित्रपटाने विदेशात जवळपास २० कोटी रुपयांची कमाई केली. त्यामुळे चित्रपटाची एकूण ओव्हरसीज कमाई ४५ कोटी रुपयांवर पोहोचली आहे. याचबरोबर दृश्यम ३ चे वर्ल्डव्हाइड कलेक्शन अवघ्या दोन दिवसांत ७६ कोटी रुपयांहून

अधिक झाले आहे. त्यामुळे या चित्रपटाची सोशल मीडियावर जोरदार चर्चा होत आहे. ६ सिनेमांना टाकले मागे दृश्यम ३ ने अवघ्या दोन दिवसात सर्वाधिक कमाई करणाऱ्या सिनेमांच्या गटात प्रवेश केला आहे. सध्या २०२६ मध्ये सर्वाधिक कमाई करणाऱ्या सिनेमांच्या यादीत वाझा २, आडू २ आणि पॅट्रियट या सिनेमांचा समावेश आहे. याच्यानंतर आता दृश्यम ३ ने स्थान मिळवले आहे.

२०२६ मध्ये सर्वाधिक कमाई करणारे टॉप १० सिनेमा

वाझा २: २३८.४६ कोटी आडू ३: १२१.३१ कोटी पॅट्रियट: ८०.५१ कोटी दृश्यम ३: ७६ - ७८ कोटी (२ दिवस) अधिराडी: ५४.६९ कोटी भरतनाट्यम २ मोहिनीअट्टम: ४०.६३ कोटी चथा पावा: ३३.४७ कोटी प्रकम्बनम: २०.८६ कोटी पल्लीचट्टंबी: १४.४९ कोटी आशाकाल आयराम: १२.७१ कोटी

सोशल मीडियावरही तुफान चर्चा - सोशल मीडियावरही दृश्यम ३ ची जोरदार चर्चा सुरू आहे. महानलालच्या अॅक्टिंगचे विशेष कौतुक होत आहे. अनेकांनी या चित्रपटाला दृश्यम फ्रँचायझीतील सर्वात दमदार भाग असल्याचे म्हटले आहे. आता येत्या काही दिवसांत दृश्यम ३ आणिकी कोणते मोठे रेकॉर्ड मोडतो, याकडे संपूर्ण चित्रपटविश्वाचे लक्ष लागले आहे.

सोमवार खेरीज दररोज प्रसिद्ध होणारे दैनिक **लेखकविजय** (आर.एन.एन.एफ.पिन. नं. ११४२९१/६९) हे पत्रक मुद्रक, प्रकाशक श्री. राजेंद्र पांडुरंग संजगीकर यांनी सोलापूर तर्फेभारत मिडिया लिमिटेड, रेल्वेस्टेशन एम.आय.डी.सी. स्टेशनरोड औरंगाबाद येथे छाप्न दैनिक लोकविजय कार्यालय, ३, वेलतानगर, (माणिक आर्केडच्या पाठीमागे), औरंगाबाद येथे प्रसिद्ध केले.

संपादक:
राजेंद्र पांडुरंग राजगीकर
मो. ९३२५२९१९०९, ९५१८०६६३१५
e-mail:lokvijay2000@yahoo.co.in

या अंकात प्रसिद्ध झालेल्या बाताऱ्या, फीचर, लेख, कथा यांच्या मताशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. बाताऱ्या व इतर मजकूरबाद्दल काही वाद निर्माण झाल्यास त्याची सर्व जबाबदारी संबंधीत वाताहार, प्रतिनिधी, उपसंपादक, वृत्तसंपादक, यांची राहिल. संपादक, मालक, प्रकाशक, मुद्रक त्याला जबाबदार राहणार नाहीत. (औरंगाबाद न्यायकक्षेत)

पुणे विषारी दारू प्रकरणातील एकाही आरोपीला सोडू नका! मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे पोलीस आयुक्तांना निर्देश

मुंबई, दि. २९ (प्रतिनिधी) - पुणे आणि पिंपरी-चिंचवड औद्योगिक नगरीला हादरवून सोडणाऱ्या विषारी दारू प्रकरणाची मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी भीमदंखल घेतली आहे. या घटनेत आतापर्यंत १४ जणांचा दुर्दैवी मृत्यू झाल्याने दोन्ही शहरांत भीतीचे आणि चिंतेचे वातावरण पसरले आहे. या पार्श्वभूमीवर मुख्यमंत्र्यांनी पुणे आणि पिंपरी-चिंचवडच्या पोलीस आयुक्तांशी संपर्क साधून या प्रकरणातील एकाही दोषीला सोडू नका आणि आरोपींवर कठोर कारवाई करा, असे निर्देश दिले आहेत.

कोणत्याही प्रकारची हलगर्भ्य खपवून घेतली जाणार नाही
वांटे-कुर्ला संकुल (बीकेसी) येथे

माध्यांशी संवाद साधताना मुख्यमंत्र्यांनी या कारवाईची माहिती दिली. ते म्हणाले, 'मी पुणे आणि पिंपरी-चिंचवडच्या दोन्ही पोलीस आयुक्तांशी सविस्तर चर्चा केली आहे. या संपूर्ण प्रकरणाच्या मुळाशी जाऊन तपास करण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. तपासात कोणत्याही प्रकारची हलगर्भ्य खपवून घेतली जाणार नाही. दोन्ही आयुक्तांनी आपसात योग्य समन्वय ठेवून काम करावे आणि मृत्यूच्या नेमक्या कारणांचा तात्काळ शोध घ्यावा,' असे मुख्यमंत्र्यांनी यावेळी स्पष्ट केले.

राज्याला हादरवून सोडणाऱ्या या घटनेनंतर पोलिसांनी गुरवारी रात्रीपासूनच संपूर्ण यंत्रणा कामाला लावून तपास सुरू

केला आहे.

या प्रकरणाचा तपास अधिक गतीने व्हावा यासाठी राज्य उत्पादन शुल्क (अबकारी) विभागही पोलिसांच्या सोबतीने मैदानात उतरला असून, संशयित ठिकाणांवर छापेमारी सुरू करण्यात आली आहे. या संपूर्ण रिकेटचा मुख्य सुत्रधार कर्नल निरखा सिंग याच्या मुसक्या आवळण्यात पोलिसांना यश आले असून, त्याच्यासह इतर ८ आरोपींनी अटक करण्यात आली आहे. या सर्व ९ आरोपींवर कायद्यातील अत्यंत कठोर कलमांतर्गत गुन्हे दाखल करण्यात आले असून, या बेकायदेशीर व्यवसायाची पाळेमुळे खणून काढण्यासाठी पोलिसांनी रात्रीतूनच मोठी मोहीम हाती घेतली आहे.

दिवाळीपर्यंत आर्ट गॅलरी तयार करून देणार-महापौर समीर राजुरकर

चित्रकला स्पर्धेत ग्रुप मध्ये आदित्य काचवेवार, शिवानी राजगुरु, सुप्रिया चव्हाण प्रथम; २२७ स्पर्धकांचा सहभाग

छत्रपती संभाजीनगर दि.२९ (प्रतिनिधी)- 'आपला वारसा आपली संस्कृती' विषयावर जीएच रायसोनी इंटरनॅशनल स्कूल टेक युनिवर्सिटी, छत्रपती संभाजीनगर महानगर पालिका, औरंगाबाद फोटोग्राफर असोसिएशन, आणि जिल्हा मराठी पत्रकार संघ, छत्रपती संभाजीनगर यांच्या विद्यमान चित्रकला स्पर्धा घेण्यात आली. या स्पर्धेमध्ये २२७ स्पर्धकांनी प्रत्यक्ष सहभाग घेतला. यावेळी महापौर समीर राजुरकर, उपायुक्त अंकुश पांडे, जी एल रायसोनी विद्यापीठाचे डीन डॉ. अविनाश काटे, प्रशासन अधिकारी तथा

मुख्याध्यापक संजीव सोनार, मराठी पत्रकार संघाचे अध्यक्ष विनोद काकडे, सचिव देव शेजुळ, प्रमोद अडसुळे, फोटोग्राफर संघटनेचे अध्यक्ष किशोर निकम यांच्या शुभहस्ते पारितोषिक देण्यात आले. यावेळी किशोर निकम यांनी प्रस्तावना करताना सांगितले शहरांमध्ये एकही आर्ट गॅलरी उपलब्ध नसल्यामुळे चित्रकलेचे प्रदर्शन ठेवता येत नाही. ड्यावेळी महापौर समीर राजुरकरांनी अध्यक्षीय भाषण करताना सांगितले की दिवाळीपर्यंत आम्ही कोणत्याही परिस्थितीमध्ये तुम्हाला एक हॉलमध्ये

आर्ट गॅलरी तयार करून देऊ असे आश्वासन दिलेले या स्पर्धेचे परीक्षण प्रा. महेश शिरसागर, विद्या सागर, वैशाली टाकळकर, प्रा. स्वाती देशपांडे प्रा. महेंद्र खाजेकर यांनी केले. निकाल वाचन वैशाली टाकळकर यांनी केले असून प्रास्ताविक व आभार प्रदर्शन किशोर निकम यांनी केले. प्रा. देवेंद्र पोटदुखे, भारत पुसे, सचिन लव्हेरा, सुनील गोरे, सुरेश देशपांडे यांनी स्पर्धेसाठी मेहनत घेतली

काचवेवार, द्वितीय प्रद्युगन अंजनकर, तृतीय सावनी बडे, उत्तेजनार्थ प्रथम विभागून अन्वी खोडे, ईशावरी चलयारी, आराध्या चाफले, सुशांत गोटे, **ग्रुप बी** - प्रथम शिवानी राजगुरु, द्वितीय सोहम सुनिल गोरे, तृतीय रुद्रानी देशपांडे, उत्तेजनार्थ प्रथम विभागून मृणाल कुमार, मृणाल वाडेकर, सावित्र वाकळे, आदित्य अरख, **ग्रुप सी** - प्रथम सुप्रिया चव्हाण, द्वितीय मच्छंद्र भोई, तृतीय खींद्र वाकळे, उत्तेजनार्थ विभागून विनोद भोरे, अतुल पवार, अनिकेत शिंदे, राधा अंजनकर.

पारितोषिक विजेते
ग्रुप अ - प्रथम आदित्य

ड्रोन उड्डाणास प्रतिबंध

छत्रपती संभाजीनगर दि.२९ (प्रतिनिधी) - भारतीय नागरिक सुरक्षा संहिता २०२३ चे कलम १६३ प्रमाणे ड्रोन, रिमोट कंट्रोल्ड मॉयक्रो-लाइट एअरक्राफ्ट, पॅराग्लायडर, पॅरा मोटर्स, हॅण्ड लायडर्स हॉट एअर बलून इ. उड्डाण क्रियांना पोलिस आयुक्तालयाच्या कार्यक्षेत्रात दि.३० मे ते दि.२८ जुलै दरम्यान प्रतिबंध करण्यात येत आहे,असे आदेश पोलीस आयुक्त प्रवीण पवार यांनी निर्गमित केले आहे. या देशाचे उल्लंघन करणाऱ्या व्यक्तींवरून भारतीय न्याय संहितेच्या कलम २२३ नुसार कायदेशीर कारवाई केली जाईल असेही आदेशात स्पष्ट करण्यात आले आहे.

राष्ट्रीय खतविक्री आराखडा; खत खरेदीचे मोबाईल ॲप; पथदर्शी प्रकल्पात छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्याचा समावेश

छत्रपती संभाजीनगर दि.२९ (प्रतिनिधी)- केंद्र शासनाच्या राष्ट्रीय खत विक्री आराखडा प्रकल्पांतर्गत **IFMS** व **AgriStack** प्रणालीचे संयुक्तीकरण करण्यात येत आहे. त्यामुळे क्यु आर कोड द्वारे खत खरेदी करता येणार आहे. या खत वितरण प्रणालीचा पथदर्शी प्रकल्प राबविण्यात येत असून त्यासाठी राज्यात छत्रपती संभाजीनगर व कोल्हापूर या दोन जिल्ह्यांची निवड करण्यात आली आहे,असे कृषी संचालक पुणे यांनी कळविले आहे.

यासंदर्भात सविस्तर माहिती अशी की, केंद्र शासनाने Fertilizer sale application system (**FSAS**) हे मोबाईल ॲप तयार केले आहे. या ॲपद्वारे क्युआर कोड द्वारे शेतकऱ्यांना खतांचे बुकींग करता येणार आहे. शेतकऱ्यांनी क्युआर कोड द्वारे खत बुक केल्या नंतर क्युआर कोड तीन दिवस वैध राहणार असून शेतकरी त्यांच्या सोयीनुसार त्यांनी निवडलेल्या खत विक्रेत्याकडे जाऊन खत खरेदी करू शकतात. यामुळे खताचे online booking केल्याने रंगेत उभे राहणे लगणार नाही. आवश्यक खताचे booking केल्यामुळे इतर अनावश्यक खते घेण्याची सक्ती दुकानदाराकडून होणार नाही. त्यामुळे खत विक्री मध्ये सुलभता व पारदर्शकता येईल.

सद्यस्थितीत दुकानांमध्ये खत उपलब्ध आहे किंवा नाही हे समजत नसल्याने शेतकऱ्यांना नाहक त्रास होत असल्याचे दिसून येते, वरील प्रणालीमुळे या गोष्टी टाळता येणार आहेत. या वितरण प्रणालीचे केंद्र शासनाच्या टीम ने पुणे जिल्ह्यातील अष्टापुर ता हवेली येथे यशस्वीपणे चाचणी घेतली आहे. राज्यातील कोल्हापूर आणि छत्रपती संभाजीनगर या जिल्ह्याची केंद्र शासनाने निवड केली असून पथदर्शी प्रकल्प म्हणून खरीप हंगामात Fertilizer sale application system या प्रणालीद्वारे खत विक्रीची सुरुवात करण्यात येणार आहे, अशी माहिती देण्यात आली आहे.

सर्वोच्च न्यायालयात विशेष लोकअदालत; ३१ मे पर्यंत ऑनलाईन अर्ज भरण्याची मुदत

छत्रपती संभाजीनगर दि.२९ (प्रतिनिधी) - सर्वोच्च न्यायालयातील प्रलंबित प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी दि.२९, २२ व २३ ऑगस्ट रोजी विशेष लोकअदालतीचे आयोजन करण्यात आले आहे. पक्षकारांनी आपली सर्वोच्च न्यायालयात प्रलंबित असलेली प्रकरणे सामोपचाराने निकाली काढण्यासाठी दि.३१ मे पर्यंत ऑनलाईन अर्ज करावा,असे आवाहन करण्यात आले आहे. या विशेष लोकअदालतीचा उद्देश सर्वोच्च न्यायालयातील प्रलंबित प्रकरणांचा समंती आधारीत निराकरण प्रक्रियेद्वारे सलोख्याने निपटारा करणे हा आहे. त्यासाठी पक्षकार, वकील व्हांना ऑनलाईन अर्ज भरण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. <https://forms.gle/ixeqf4BCWzukoP6> या गुगल लिंकरवर अर्ज भराता येणार आहे. तसेच <https://www.sci.gov.in> या संकेतस्थळावरूनही अर्ज भराता येणार आहे. या लोकअदालतीत पक्षकारांना आभासी पद्धतीने उपस्थित राहण्याची सुविधा देण्यात आली आहे. दि.३१ मे पर्यंत अर्ज भरण्याची मुदत आहे. या विशेष लोकअदालतीत सहभाग घेण्याचे आवाहन प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश गिरीश अग्रवाल, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाच्या सचिव श्रीमती वैशाली फडणीस यांनी केले आहे. अधिक माहितीसाठी आपल्या जिल्हातील विधी सेवा प्राधिकरण, तालुका विधी सेवा प्राधिकरणाशी संपर्क साधावा असे आवाहन करण्यात आले आहे.

राष्ट्र सेविका समितिच्या प्रबोध व प्रवेश शिक्षा वर्गाचा समारोप कार्यक्रम ३० मे ला संपन्न होणार संपूर्ण गणवेश आणि घोषासह निघालेल्या पथसंचलनातून शिस्तीचे प्रदर्शन

छत्रपती संभाजीनगर दि.२९ (प्रतिनिधी)- भारत मातेच्या कल्याणासाठी व संघटनेतील कार्यकर्त्यांच्या गुणांचे दृढीकरण व्हावे हे संचालक अधिक सक्षम व्हावा तसेच निष्ठावान व सक्षम सेविका घडवल्यात यासाठी दरवर्षी प्रवेश आणि प्रबोध प्रशिक्षण वर्गाचे आयोजन केले जाते. यावर्षीचा प्रवेश आणि प्रबोध शिक्षा वर्ग छत्रपती संभाजीनगर शहरात दिनांक १५ मे पासून डॉक्टर हेडगेवार रुग्णालयाच्या श्रीरामचंद्र मंडळ कॉलेज मध्ये सुरू झाला. राष्ट्र सेविका समितिच्या प्रवेश वर्गात ७१ शिक्षार्थी, प्रबोध वर्गात ६३ शिक्षार्थी व एकूण ११ शिक्षिका सहभागी आहेत. त्याचाच एक महत्वाचा भाग म्हणून दिनांक २८ मे २०२६ रोजी वर्गातील शिक्षार्थींचे पथसंचलन

अत्यंत शिस्तबद्ध पद्धतीने संपन्न झाले. वंदे मातरम मैदान - मे फेअर अपार्टमेंट - ओंकारेश्वर चौक - रोपटकर चौक - अमृत बाल रुग्णालय आणि पुनश्च वंदे मातरम मैदानवर समारोप असा मार्ग होता. संभाजीनगर मधील बंधू भगिनींनी पुष्पवृष्टी करून अतिशय उत्साहात संचलनाचे स्वागत केले. संचलनात २ घोष गण म्हणजे ५२ घोष वादक होते. ध्वजासाठी सुसज्ज सजवलेली ओपन जीप संचलनाचे आकर्षण ठरले. निरीक्षण मंचावर मा. मनिषा ताई संत (अखिल भारतीय शारीरिक प्रमुख राष्ट्र सेविका समिति) ह्यांची विशेष उपस्थिती होती. राधा ताई मिडे (वर्गाधिकारी प्रबोध शिक्षा वर्ग), मा. संघमित्रा ताई कापडी (वर्गाधिकारी

०१ जूनला लोकशाही दिन आयोजित होणार नाही

छत्रपती संभाजीनगर दि.२९ (प्रतिनिधी) - महाराष्ट्र विधान परिषदेच्या १६ स्थानिक प्राधिकारी मतदारसंघाच्या द्वैवार्षिक निवडणूक २०२६ कार्यक्रम जाहीर करण्यात आला आहे. त्यानुसार निवडणुकीच्या आचारसंहिता निवडणूक कार्यक्रम निर्गमित केलेल्या वेळेपासून व दिनांकापासून लागू झाली असून ती निवडणुकीच्या निकाल जाहीर होईपर्यंत अंमलात राहील. वरील आचारसंहिता सार्वत्रिक निवडणुकांकरिता जिल्ह्यांच्या संपूर्ण क्षेत्रात लागू राहील असे नमूद आहे. शासन परिपत्रक क्र. प्रसुधा २०११/ प्र.क्र.१८९/११/१८-अ मंत्रालय, मुंबई - ३२ दिनांक २६ सप्टेंबर २०१२ मधील मुद्रा क्र.५.७ अन्वये ज्या ज्या क्षेत्रांमध्ये निवडणुकीकरिता आचारसंहिता लागू करण्यात आलेली आहे अशा ठिकाणी त्या स्तरावरील लोकशाही दिनाचे आयोजन करण्यात येऊ नये असे नमूद आहे. सबब राज्य निवडणूक आयोगाचे पत्र व शासन परिपत्रकातील तरतुदीनुसार महानगरपालिका स्तरावरील दर महिन्याच्या पहिल्या सोमवारी आयोजित करण्यात येणारा महानगरपालिका लोकशाही दिन दिनांक:- ०१-०६-२०२६ रोजी आयोजित केला जाणार नाही याची नोंद घेऊन त्याची आपले स्तरावर व्यापक प्रसिद्धी करावी ही विनंती.

प्रवेश शिक्षा वर्ग), मा. अंजली ताई बडवे (देवगिरी प्रांत सहकायवाहिका) ह्या देखील उपस्थित होत्या. या वर्गाचा समारोप कार्यक्रम दिनांक ३० मे रोजी सायंकाळी ५.४५ वाजता हेडगेवार रुग्णालयाच्या बीड बायपास येथील वैद्यकीय महाविद्यालयात संपन्न होणार असून या कार्यक्रमाला प्रमुख अतिथी म्हणून सौ. स्वातीताई शिरडकर डॉक्टर सौ. ज्योत्स्ना क्षीरसागर आणि प्रमुख वक्ता म्हणून राष्ट्र सेविका समितीच्या अखिल भारतीय सह बौद्धिक प्रमुख माननीय लीनाताई गहाणे उपस्थित राहणार आहेत. या समारोप कार्यक्रमास मोठ्या संख्येत सहकुटुंब उपस्थित राहणे असे आवाहन पश्चिम क्षेत्र कार्यवाहिका माननीय सुमदा जोशी आणि देवगिरी प्रांत कार्यवाहिका सुनीता तालखेडकर यांनी केले आहे.

'जितो मॅन्युफॅक्चरिंग अँड इकोसिस्टम ग्रोथ समिट २०२६'चा उत्साहात शुभारंभ

छत्रपती संभाजीनगर दि.२९ (प्रतिनिधी)- जैन इंटरनॅशनल ट्रेड ऑर्गनायझेशन (जितो) छत्रपती संभाजीनगर चॅंटरच्या वतीने आयोजित दोन दिवसीय 'जितो मॅन्युफॅक्चरिंग अँड इकोसिस्टम ग्रोथ समिट २०२६' च्या पहिल्या दिवसाचा समारोप उत्साहपूर्ण आणि यशस्वी वातावरणात झाला. या परिषदेत उद्योगक्षेत्रातील मान्यवर तज्ज्ञ, उद्योजक, धोरणकर्ते, गुंतवणूकदार तसेच विविध क्षेत्रातील प्रतिनिधींनी सहभाग नोंदवत औद्योगिक विकास आणि त्यातून निर्माण होणाऱ्या संधींवर सखोल चर्चा केली. कार्यक्रमाची सुरुवात छत्रपती संभाजीनगरच्या विकासाचा प्रवास आणि भविष्यातील क्षमता दर्शविणाऱ्या विशेष सादरीकरणाने झाली. स्वागतपर भाषणात

शहरातील वेगाने होत असलेली औद्योगिक प्रगती, इलेक्ट्रिक वाहन क्षेत्रातील वाढत्या संधी, पायाभूत सुविधा विकास आणि औद्योगिक परिवर्तनाची निर्मितीवर प्रकाश टाकण्यात आला. पहिल्या दिवशी विविध प्रेरणादायी व्याख्याने, संवाद सत्रे आणि परिषदाद आयोजित करण्यात आले. यामध्ये डॉ. उदय नारंग (ओमेगा सेकी मोबिलिटी), डॉ. बाबू पद्मनाभन (स्टिअर वर्ल्ड), अजय जैन (आयआयएम कलकता इन्व्हेंशन अँड इन्व्हेन्शन्स टिअर), नितीन गुप्ता (अटोरे रिसायकलिंग), विशाल मेहता (अनवेस्ट), रजत बहल (पर्ल अलॉयज), भावेश ठक्कर (ईवाय), रोहित चतुर्वेदी (कॉग्निझंट), कृष्ण काळे १ (नुवामा वेल्थ), गौरव अस्थाना (ट्रान्सजोइन कॉर्पोरल) आणि

मुगांक जैन (ग्लोबल साऊथ कॅ पिटरल) यांच्यासह अनेक मान्यवरांनी मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमामध्ये सूत्रसंचालन व प्रस्ताविक कुमारी दर्शन संचेती यांनी केले, तर विविध सत्रांमधील मान्यवर वक्तव्यांचा परिचय कुमारी भाविका जैन यांनी करून दिला. त्यांच्या प्रभावी सादरीकरणामुळे कार्यक्रमाची शोभा अधिक खुलली. भारताच्या उत्पादन क्षेत्रातील वाढ, इलेक्ट्रिक मोबिलिटी आणि ईव्ही इकोसिस्टम, प्रगत उत्पादन तंत्रज्ञान, कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआय), सक्च्यूरल इन्फॉर्मि, रिसायकलिंग, गुंतवणूक, विकास भांडवल आणि उद्योजकता हे चर्चेचे प्रमुख विषय होते. वक्तव्यांनी छत्रपती संभाजीनगर हे देशातील उदयोन्मुख उत्पादन आणि ईव्ही हब म्हणून वेगाने विकसित

होत असल्याचे अधोरेखित केले. अलीकडील औद्योगिक गुंतवणूक, स्थानिक उद्योजकांचे प्रयत्न, उद्योग संघटनांचे सहकार्य आणि प्रशासनाच्या सकारात्मक भूमिकेमुळे शहराला नवी ओळख मिळत असल्याचे त्यांनी नमूद केले. परिषदेला उद्योजक, उद्योगपती, व्यावसायिक, गुंतवणूकदार, स्टार्टअप संस्थापक आणि युवा व्यावसायिकांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. दिवसभर आयोजित नटवर्किंग सत्रांमुळे सहभागींच्या परस्पर संवाद, सहकार्य आणि ज्ञानविनिमयाला चालना मिळाली. आयोजकांनी सांगितले की, ही परिषद केवळ उत्पादन क्षेत्रापुरती मर्यादित नसून औद्योगिक विकासांमुळे निर्माण होणाऱ्या व्यापक संधी समजून घेण्यासाठी आणि त्याचा लाभ घेण्यासाठी

महत्त्वपूर्ण व्यासपीठ आहे. उत्पादन क्षेत्राच्या वाढीमुळे लॉजिस्टिक्स, वेअरहाउसिंग, पायाभूत सुविधा, रिअल इस्टेट, हॉस्पिटॅलिटी, तंत्रज्ञान आणि सेवा क्षेत्रांमध्येही मोठ्या संधी निर्माण होत असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. परिषदेचा दुसरा दिवस ३० मे रोजी 'इकोसिस्टम ग्रोथ ट्रॅक'ला समर्पित असून वेअरहाउसिंग, लॉजिस्टिक्स, रिअल इस्टेट, हॉस्पिटॅलिटी, फॅमिली बिझनेस, गुंतवणूक आणि शहरी पायाभूत सुविधा या विषयांवर विशेष चर्चा होणार आहे. जितो छत्रपती संभाजीनगर चॅंटरफे आयोजित या परिषदेचा उद्देश छत्रपती संभाजीनगर आणि देशाच्या विकासाच्या पुढील पर्वात उद्योग, समाज आणि विविध घटकांचा सक्रिय सहभाग वाढविणे हा आहे.

युवक काँग्रेसने पेट्रोल पंपावर केले 'मेलोडी खाओ सब भुल जाओ आंदोलन'

छत्रपती संभाजीनगर दि.२९ (प्रतिनिधी)- इंधन दरवाढीच्या विरोधात शहांगज येथील पेट्रोल पंपावर युवक काँग्रेसच्या वतीने 'मेलोडी खाओ सब भुल जाओ' आंदोलन केले. आठ दिवसांत चार वेळेस पेट्रोल, डिझेल व सिएनजीचे दर सतत वाढत असल्याने देशात महागाई वाढत आहे. रस्त्यावर उतरून केले जाणारे अर्थसंकट आंदोलन करत आहे. मोदी एकीकडे सांगत आहेत पेट्रोल डिझेल, गोडतेलाचा कमी वापर करा, घरात बसून काम करा, सोने एक वर्ष खरेदी करू नका, विदेश दौरे करू नका आणि स्वतः विदेश दौरे-यावर जावून मेलोडी चॉकलेट वाटत आहे आणि देशातील जनता

(पान १ वरून)

एल निनोचा परिणाम;...

मात्र वायव्य भारत, ईशान्य भारत आणि दक्षिण द्विपकल्पाचा काही भाग तसेच मध्य भारतातील काही तुरळक भाग वगळता अन्य भागात सामान्य ते सरासरीपेक्षा जास्त पाऊस पडण्याची शक्यता आहे. जूनमध्ये देशाच्या बहुतेक भागात सरासरीपेक्षा जास्त मासिक कमाल तापमान असण्याची शक्यता आहे. मात्र मध्य, वायव्य आणि पूर्व भारतातील काही भाग वगळता सामान्य ते सरासरीपेक्षा कमी कमाल तापमान असण्याची दाट शक्यता आहे. वायव्य, मध्य आणि लगतच्या दक्षिण द्विपकल्पीय भारताचे काही भाग वगळता देशाच्या बहुतेक भागांमध्ये मासिक किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे. म्हणजेच महाराष्ट्र, उत्तर प्रदेश, हरियाणा, पंजाब, बिहार, झारखंड, ओडिशा, छत्तीसगड, गुजरात, आंध्रप्रदेश, तेलंगण, हिमाचल प्रदेश आणि तामीळनाडूमध्ये उष्णतेच्या तीव्र लाटा असतील, असे या

अंदाजात म्हटले आहे.

ज्या ५८ लाख नोंदी सापडल्या...

मंत्री राधाकृष्ण विखे पाटील आणि आमदार प्रसाद लाड होते. शिष्टमंडळासोबत चर्चा करताना मनोज जरांगे म्हणाले की, "राज्य सरकारने या आधी हैदराबाद गॅझेटचा जीआर काढला, पण सातारा गॅझेटचा जीआर अद्याप काढला नाही. सरकारने कुणबीच्या ५८ लाख नोंदी सापडल्याचं सांगितलं होतं, मग त्यांना अद्याप प्रमाणपत्र का दिली नाहीत? राज्यात ज्या ५८ लाख कुणबी नोंदी मिळाल्या आहेत त्यांची यादी घ्या. त्या ५८ लाखांपैकी किती जणांना कुणबी प्रमाणपत्र दिली याची माहिती घ्या." मराठवाड्यात ज्या नोंदी सापडल्या आहेत त्यांना प्रमाणपत्र देऊ नका असे आदेश मुख्यमंत्री कार्यालयातून आले असल्याचा आरोप यावेळी मनोज जरांगे यांनी केला. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या पुढे जाण्याचे कुणाचे धाडस नाही. त्यामुळे त्यांनी हैदराबाद गॅझेट लागू करा असा आदेश घ्यावा, उद्या सकाळपासून कुणबी प्रमाणपत्रांचे वाटप होईल असे जरांगे म्हणाले. नोंदी सापडलेल्या मराठ्यांना कुणबी प्रमाणपत्र देण्याची प्रक्रिया थांबवणार नाही, हैदराबाद आणि सातारा गॅझेटची अंमलबजावणी

अजित पवार विमान....

भेट दिल्यानंतर पत्रकारांशी संवाद साधला. पवार हे कुलूप घेऊन 'सीआयडी' कार्यालयात आले होते. 'राज्यातील महत्त्वाच्या नेत्यांचा अपघातात मृत्यू झाला आहे. अद्याप सत्य बाहेर आले नाही. या प्रकरणाचा तपास नेमका कोणत्या दिशेने सुरू आहे. तो कोटपर्यंत पोहोचला आहे, याची सविस्तर माहिती जनतेला मिळायली हवी. तपास यंत्रण अकार्यक्षम आहे', असा आरोप पवार यांनी पत्रकारांशी बोलताना केला. शासनाने लक्ष वेधण्यासाठी कुलूप घेऊन प्रतिकारक आंदोलन करण्यात आले', असे पवार यांनी नमूद केले. **पेट्रोल-डिझेल दरवाढ आणि....** अशांक धवड ग्रामुख्याने उपस्थित होते. याशिवाय अखिल भारतीय काँग्रेसचे सहसचिव नितीन कुंभलकर, युवक काँग्रेसचे राष्ट्रीय सचिव याज्ञवल्क्य श्रीकांत जिचकार, प्रदेश काँग्रेसचे उपाध्यक्ष किशोर कन्हेंरे, नागपूर ग्रामीण काँग्रेसचे अध्यक्ष अश्विन बंस, नागपूर शहर काँग्रेस महिला

अध्यक्षा संगीता तलमले, एनएसयूआयचे नागपूर अध्यक्ष अश्विन नवाले आणि प्रदेश काँग्रेस सरचिटणीस संजय दुबे व संदेश सिंगलकर यांनीही आंदोलनाचे नेतृत्व केले.

हायकोर्टांनी निकाल तीन..

जारी केला. या प्रकरणात अनुसूचित जमाती आणि इतर मागासवर्गीय समुदायातील चार दोषींच्या याचिकांचा समावेश आहे. त्यांनी सांगितले की, त्यांचे फौजदारी अपील २०२२ पासून झारखंड उच्च न्यायालयात प्रलंबित आहे, परंतु अद्याप निकाल दिलेला नाही. याचिकाकर्त्यांनी असा युक्तिवाद केला की, निकालास होणारा हा विलंब संविधानाच्या अनुच्छेद २१ अंतर्गत हमी दिलेला जीवन आणि वैयक्तिक स्वातंत्र्याच्या अधिकारांचे उल्लंघन करते. यामध्ये वेळेवर सुनावणीचा आणि न्याय मिळण्याच्या अधिकाराचा समावेश आहे. यापूर्वी, नोव्हेंबर २०२५ मध्ये, सर्वोच्च न्यायालयाने सर्व उच्च न्यायालयांकडून अहवाल मागवला होता, ज्यात कोणत्या प्रकरणांचे निकाल राखून ठेवले आहेत, ते केव्हा दिले गेले आणि आदेश वेबसाइटवर केव्हा अपलोड केले गेले, याची माहिती देण्यास सांगितले होते.